

Աուդիտորների և փորձագետ հաշվապահների պալատ / ՀԿ անդամ է, ՀԿ խորհրդի
21.11.2024թ-ի Թիվ 93-Ա որոշում/

Ռեեստրում գրանցման համարը Թիվ /1240916/, գրանցման ամսաթիվը՝
21.11.2024թ.,

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«ԱՐԱՐԱՏՑԵՄԵՆՏ» ՓԲԸ բաժնետերերին

Վերապահումով կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ԱՐԱՐԱՏՑԵՄԵՆՏ» ՓԲԸ այսուհետ՝ «Ընկերություն», ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, և ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, բացառությամբ «Վերապահումով կարծիք»-ի հիմք բաժնում նկարագրված հարցերի հնարավոր ազդեցությունից, կից ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունները, բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ֆինանսական վիճակը, ինչպես նաև նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների համաձայն (ՖՀՄՍ-ներ):

Վերապահումով կարծիքի հիմք

Մենք հնարավորություն չենք ունեցել հետևելու պաշարների գույքագրման ամբողջական գործընթացին տարվա վերջում և անկարող էինք իրականացնել այլընտրանքային ընթացակարգեր, որպեսզի ինքներս համոզվեինք պաշարների առկայության և քանակի վերաբերյալ 2024թ-դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ ներառված են 5,264,226,0 հազ դրամ գումարով:

Ընկերությունը ճշգրտել է շահութահարկի գծով 2023թ-ի պարտավորությունը 115070,0 հազ. դրամի չափով, որը կարիք ունի հիմնավորման և անկարող էինք իրականացնել այլընտրանքային ընթացակարգեր որպեսզի ինքներս համոզվեինք դրա ճշգրտության վերաբերյալ:

Նշված հարցերի արդյունքում, մենք անկարող էինք որոշել արդյոք որևէ ճշգրտում անհրաժեշտ է պաշարների, բյուջեի նկատմամբ ունեցած պարտավորությունների, ինչպես նաև դրա հնարավոր հետևանք կուտակված շահույթի ցուցանիշի, ինչպես նաև տարվա շահույթի գծով ֆինանսական հաշվետվությունների մեջ:

Մենք աուդիտն անցկացրեցինք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այս ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ

նկարագրված է այս եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք ընկերությունից՝ ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտին վերաբերող էթիկայի պահանջներին համապատասխան համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՄԽ կանոնագիրք) և Հայաստանի հանրապետությունում կիրառելի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտին վերաբերող էթիկայի պահանջների և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները համաձայն այդ կանոնների: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունների համար ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Հնկերության անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի ընկերությունը լուծարելու կամ ընկերության գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվության աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն:

Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ սխալի կամ խարդախության արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամտորոն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացված աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում կասկածամտություն: Ի լրումն մենք նաև

-Հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար համապատասխան հիմք կհանդիսանան աուդիտորի կարծիք արտահայտելու համար: Խարդախության հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերելու ռիսկը ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:

-Ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու և ոչ թե կազմակերպության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:

-Գնահատում ենք կիրառած հաշվապահական հաշվառման սկզբունքների տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամուտությունը:

-Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելը, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա գնահատում արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե աուդիտորը եզրահանգում է, որ առկա է էական անորոշություն, ապա պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, իսկ եթե այդ բացահայտումները բավարար չեն, ապա ձևափոխել կարծիքը: Աուդիտորի եզրահանգումները հիմնված են մինչև աուդիտորի եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել ընկերությանը դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:

-Երբ ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում են ճշմարիտ ներկայացման հիմունքի համաձայն, գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործառույթների և դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

-Ի լրումն այլ հարցերի կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հաղորդակցում ենք աուդիտորի առաջադրանքների պլանավորած շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի ներառյալ ներքին հսկողության վերաբերող նշանակալի թերությունները:

Տնօրեն, աուդիտի ղեկավար

«Ռեպուտա Իսա» ՍՊԸ

Հայաստանի Հանրապետություն,

ք. Երևան Լվովյան 22/24

2025թ. Մայիսի 29

Հայկուշ Կարապետյան

<<ԱՐԱՐԱՏՑԵՄԵԼՏ>> ՓԲԸ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հազար դրամ

	ծանոթ.	2023թ (վերան-ծ)	2024թ
Ակտիվներ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	4.1	8,220,606	7,951,377
Ֆին վարձ, ստացվ. հիմնական միջոցներ			
Կենսաբանական ակտիվներ			
Ներդրումային գույք			
Ոչ նյութական ակտիվներ	4.2	3332	3,265
Բաժնեմասնության մեթոդով հաշվառվող ներդրումներ			
Այլ ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ			0
Հետաձգված հարկային ակտիվներ			
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ		35,057	35,272
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		8,258,995	7,989,914 0
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	4.3	5,006,333	5,264,226
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	4.4	4,135,975	3,162,831
Ընթացիկ ֆինանսական ներդրումներ		0	0
Մնացորդներ բանկերում և դրամարկղում	4.5	765,924	65,664
Այլ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ	4.6	5,938,291	8,086,310
Այլ ընթացիկ ակտիվներ		5,600	14,629
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		15,852,123	16,593,660
Ընդամենը ակտիվներ		24,111,118	24,583,574

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ (շարունակություն)

Հազար դրամ

ծանոթ.	2023թ. (վեժան-ծ)	2024թ.
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		
Կանոնադրական բաժնետիրական կապիտալ 4.7	3,170,030	3,170,030
Եմիսիոն եկամուտ		
Վերագնահատման պահուստ	2,911,937	2,254,421
Կուտակված շահույթ 4.7	10,323,248	8,038,234
Պահուստային կապիտալ	475,505	475,505
Սեփական կապիտալի այլ տարեր	-695,370	-242,925
Ընդամենը սեփական կապիտալ	16,185,350	13,695,265 0
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		
Վարկեր և փոխառություններ 4.8	0	217,630
Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք համախառն գումարներ		
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	519,464	364,179
Այլ պարտավորություններ և ծախսումների գծով պահուստներ		
Այլ ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	519,464	581,809 0
Ընթացիկ պարտավորություններ		
Վարկեր և փոխառություններ 4.9	0	95,263
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր 4.10	5,334,266	8,585,445
Ընթացիկ շահութահարկի գծով պարտավորություն	1,625,916	1,107,792
Պահուստներ այլ պարտավորություններ և ծախսումների գծով 4.11	446,122	518,000
Այլ ընթացիկ ֆինանսական պարտավորություններ		
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	7,406,304	10,306,500 0
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ	24,111,118	24,583,574 0

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են՝ 27.03.2025թ.

Գլխ. տնօրենի ժ/պ՝

Ա. Պողոսյան

Գլխավոր հաշվապահ՝

Վ. Վարդանյան

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ

	Ծանոթ.	2023թ. (վերան-ծ)	2024թ.
Հասույթ	4.12	35,719,285	32,073,160
Վաճառքի ինքնարժեք	4.13.	22,839,131	20,964,491
Համախառն շահույթ(վնաս)		12,880,154	11,108,669
Այլ եկամուտներ	4.14.	1,035,014	333,189
Իրացման ծախսեր	4.15	217,885	209,844
Վարչական ծախսեր	4.15	1,633,811	1,572,291
Այլ ծախսեր	4.15	761,101	656,626
Գործառնական գործունեությունից շահույթ(վնաս)		11,302,371	9,003,097
Ֆինանսական ծախսեր	4.16	-	5,960
Համատեղ գործունեությունից վնաս			
Շահույթ(վնաս) մինչև հարկերը		11,302,371	8,997,137
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	4.17	2,179,959	1,616,419
Տարվա շահույթ(վնաս)		9,122,412	7,380,718
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ			
Ընդամենը համապարփակ արդյունք		9,122,412	7,380,718
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկած բազային շահույթ			
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկած նոսրացված շահույթ (վնաս)			

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են՝ 27.03.2025թ.

Գլխ. տնօրենի ժ/պ՝ _____

Ա. Պողոսյան

Գլխավոր հաշվապահ՝ _____

Վ. Վարդանյան

Հազար դրամ

ՄԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼԻՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
ՀԱՇՎԵՏԿՈՒԹՅՈՒՆ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Բաժնետիրական կապիտալ	Սեփական կապիտալի այլ տարրեր	Վերագնահատող մեջ ապահովումներ	Պահուստային կապիտալ	Կուտակված շահույթ/(վնաս)	Ընդամենը
Մնացորդի ուղղում	3,170,030	-	4,112,773	475,505	4,910,705	12,669,013
Տարվա շահույթ/(վնաս)		-			9,122,412	9,122,412
Բաժնետոմսի թողարկում					1,200,836	-
Ներքին շարժեր			(1,200,836)			-
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ						-
Ներքին շարժեր						-
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ						-
Շահաբաժիններ		(695,370)			(4,910,705)	(5,606,075)
Ներքին շարժեր						
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ(վերան-ծ)	3,170,030	(695,370)	2,911,937	475,505	10,323,248	16,185,350
Մնացորդի ուղղում						
Տարվա շահույթ/(վնաս)		-			7,380,718	7,380,718
Բաժնետոմսի թողարկում						-
Ներքին շարժեր			(657,516)		657,516	-
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ						-
Շահաբաժիններ		452,445			(10,323,248)	(9,870,803)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,170,030	(242,925)	2,254,421	475,505	8,038,234	13,695,265

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են՝ 27.03.2025թ.

Գլխ. տնօրենի ժև

Ա. Պողոսյան

Գլխավոր հաշվապահ

Վ. Վարդանյան

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ

2023թ դեկտեմբ 2024թ դեկտեմբերի

31-ին ավարտու 31-ին ավարտված

տարի

տարի

Գործառնական գործունեություն		
1	Դրամական միջոցների տարեսկզբի մնացորդը	1,034,174
2	Իրացումից մուտքեր	41,040,490
3	Գործառնական այլ գործունեությունից մուտքեր	94,958
4	Նյութերի, ապրանքների ձեռք բերման գծով ելքեր	6,377,768
5	Աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման գծով	18,351,814
6	Վճարումներ աշխատակիցներին	2,852,175
7	Վճարումներ բյուջե	6,618,833
8	Վճարումներ շահութահարկի գծով	1,583,676
9	Վճարումներ սոցիալական ապահովագրության Հիմնադրամ	88,727
10	Վճարված տոկոսներ	0
11	այլ վճարումներ	23,180
12	Ընդամենը գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր	35,896,173
	Ընդամենը գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների գուտ հոսքեր	5,239,275
13	Ներդրումային գործունեություն	
14	Ներդրումային այլ գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր	209,500
15	Ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների վաճառքներից մուտքեր	-
16.1	Ներդրումային այլ գործունեությունից մուտքեր	-
17	Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր	209,500
18	Ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերումից ելքեր	-
19	Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների այլ ելքեր	5,757,896
20	Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր	5,757,896
	Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների գուտ հոսքեր	- 5,548,396 -
21	Ֆինանսական գործունեություն	
22	Ստացված վարկերից և փոխառություններից մուտքեր	1,461,000
23	Ֆինանսական գործունեությունից այլ մուտքեր	
24	Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր	1,461,000
25	Ստացված վարկերի և փոխառությունների մարումից ելքեր	-
	Վճարված շահաբաժիններ, տոկոսներ, այլ ելքեր	1,542,772
26	Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր	1,542,772
	Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների գուտ հոսքեր	- 1,542,772
27	Ընդամենը դրամական միջոցների գուտ հոսքեր	1,851,892
28	Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններ	34
29	Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	765,924
30		65,664

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են՝ 27.03.2025թ.

Գլխ. տնօրենի ժ/պ՝

Ա. Պողոսյան

Գլխավոր հաշվապահ՝

Վ. Վարդանյան

Ծանոթագրություններ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալից մասերի վերաբերյալ համառոտագրից և այլ բացատրական տեղեկատվությունից

«ԱՐԱՐԱՏՑԵՄԵՆՏ» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտվող տարվա համար

1. Տեղեկատվություն ընկերության մասին

<<Արարատցեմենտ>> ՓԲԸ (այսուհետ՝ Ընկերություն) շահույթ հետապնդող առևտրային կազմակերպություն է, ստորգծվել է Ընկերության հիմնադրի 04.04.2003թ. N1 որոշմամբ

Ընկերության գործունեության հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Սիսիան, Զահրադարի մ/յ և 5

Ընկերության հիմնական գործունեության տեսակներն են՝

- ա) Օրենքով չարգելված ցանկացած գործունեություն
- բ) Ցեմենտի արտադրություն

Ընկերության աջիառողների քանակը 2024թ. Դեկտեմբերի վերջին կազմում է 1045 մարդ (2023թ. 1073 մարդ)

2. Պատրաստման հիմունքները

2.1 Համապատասխանություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան վարվող հաշվապահական գրանցումների հիման վրա՝ Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ) համաձայն ներկայացնելու նպատակով:

ՖՀՄՍ-ները Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի կողմից ընդունված Ստանդարտները և մեկնաբանություններն են, որոնք ներառում են.

- Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտները (IFRS)
- Հաշվապահական հաշվառման Միջազգային Ստանդարտները (IAS)
- Մեկնաբանությունները՝ թողարկված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների Մեկնաբանությունների Կոմիտեի կողմից:

2.2 Անընդհատության սկզբունք

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են անընդհատության սկզբունքի հիման վրա:

2.3 Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ հիմնական միջոցների որոնք արտահայտված են վերագնահատված արժեքով:

2.4. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը ՀՀ դրամն (դրամ) է, որը հանդիսանում է Շնկերության ֆունկցիոնալ արժույթը: Դրամով ներկայացված ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է հազարների ճշտությամբ:

2.5. Դատողությունների, գնահատումների և ենթադրությունների կիրառում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ համապատասխան կազմման համար Ղեկավարությունը կատարել է ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացմանը, ինչպես նաև պայմանական պարտավորությունների և ակտիվների բացահայտմանը վերաբերող մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

3. Նշանակալի հարցերի նկատմամբ կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս նշանակալի հարցերի նկատմամբ կիրառվել է ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

Ներկայացման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները կազմված են համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ) և կիրառվում է սկզբնական արժեքի հիմունքը բացառությամբ, հիմնական միջոցների որոնք արտացոլված են վերագնահատված արժեքով: Սկզբնական արժեքը ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահին վճարված (վճարվելիք), ստացված (ստացվելիք) դրամական միջոցների չափն է, իսկ ոչ դրամային հատուցման դեպքում՝ հատուցման իրական արժեքը:

Ստորև ներկայացված են հաշվապահական հաշվառման հիմնական քաղաքականությունները.

3.1 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություններում ընթացիկ և ոչ ընթացիկ ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացվում են առանձին:

Ակտիվը համարվում է ընթացիկ, երբ

- ա) ակնկալվում է այն իրացնել, վաճառել կամ սպառել սովորական գործառնական փուլի ընթացքում,
- բ) պահվում է հիմնականում առևտրական նպատակներով,
- գ) ակնկալվում է այն իրացնել հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում

դ) այն դրամական միջոց է կամ դրամական միջոցների համարժեք, բացառությամբ երբ դրա փոխանակումը կամ օգտագործումը՝ պարտավորություն մարելու նպատակով, սահմանափակված է հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո նվազագույնը տասներկու ամիսների ընթացքում:

Բոլոր այլ ակտիվները համարվում են ոչ ընթացիկ:

Պարտավորությունը համարվում է ընթացիկ, երբ

- ա) ակնկալվում է այն մարել սովորական գործառնական փուլի ընթացքում,
- բ) պահվում է հիմնականում առևտրական նպատակներով,
- գ) ենթակա է մարման հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում
- դ) կազմակերպությունը չունի անվերապահ իրավունք՝ հետաձգելու մարումը հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո նվազագույնը տասներկու ամիս:

Բոլոր այլ պարտավորությունները համարվում են ոչ ընթացիկ:

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում ծախսերը ներկայացվում են ըստ գործառնության դասակարգմամբ:

Տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվում է միայն մեկ տարվա համադրելի տեղեկատվություն:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը կազմվում և ներկայացվում է ուղղակի մեթոդով:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություններում տոկոսների գծով ներհոսքերն ու արտահոսքերը դասակարգվում են համապատասխանաբար որպես ներդրումային գործունեությունից ներհոսքեր և ֆինանսավորման գործունեությունից արտահոսքեր:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություններում շահաբաժինների գծով ներհոսքերն ու արտահոսքերը դասակարգվում են համապատասխանաբար որպես ներդրումային գործունեությունից ներհոսքեր և ֆինանսավորման գործունեությունից արտահոսքեր:

Ֆինանսական հաշվետվություններում էական տեղեկատվությունը ներկայացվում է առանձին:

3.2 Պաշարներ

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գույք արժեքից նվազագույնով: Ինքնարժեքը հաշվարկվում է միջին կշռված արժեքի բանաձևով և ներառում է ձեռքբերման արժեքը, վերամշակման ծախսումները և այլ ծախսումները, որոնք անհրաժեշտ են պաշարները գտնվելու վայր հասցնելու և վիճակի բերելու համար: Պատրաստի և անավարտ արտադրանքի ինքնարժեքում ներառվում են նաև արտադրական վերադիր ծախսումները հիմնվելով արտադրական նորմատիվային ցուցանիշների վրա: Արտադրական նորմատիվները հաստատվում են տնօրինության կողմից և ենթակա են պարբերական վերանայման:

Իրացման գույք արժեքը դա սովորական գործունեության ընթացքում հնարավոր վաճառքի գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

Կազմակերպությունում արտադրանքը թողարկվում է շարունակական հիմունքով մեծ քանակությամբ, ուստի փոխառության ծախսումները չեն կապիտալացվում:

Պաշարների նյութեր բաժնում ներառվում են նաև այն ակտիվները, որոնց ծառայության ժամկետը չի գերազանցում մեկ տարին՝ անկախ դրանց արժեքից: Դրանք են պահեստամասերը, սպասարկող սարքավորումները, գործիքները և հարմարանքները, արտադրական և տնտեսական գույքը, ժամանակավոր կառույցները, հատուկ հագուստը և կոշիկները, անկողնային պարագաները, ճաշարանային սպասքը և այլն: Այս ակտիվները ապաճանաչվում են դրանց շահագործումը սկսելու պահին:

3.3. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների բոլոր դասերը հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները:

Սկզբնական արժեքը ներառում է հիմնական միջոցի միավորի ձեռքբերմանը կամ կառուցմանը վերաբերող բոլոր այն ծախսումները, որոնք անհրաժեշտ են այն աշխատանքային վիճակի բերելու համար: Սկզբնական արժեքը իր մեջ կարող է ներառել նաև փոխառության ծախսումները (տես փոխառության ծախսումներ բաժինը), ինչպես նաև ապատեղակայման, քանդման, և տեղանքի վերականգնման գնահատված ծախսումների գումարը (տես պահուստներ բաժինը), ինչպես նաև ներկրման տուրքերը և չփոխհատուցվող հարկերը:

Հիմնական միջոցների հետագա ծախսումները՝ ներառյալ նշանակալի մասերի փոխարինման արժեքը ավելացվում են ճանաչված հիմնական միջոցի արժեքին, եթե հավանական է դրա գծով ապագա տնտեսական օգուտների ներհոսք և արժեքը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել: Փոխարինված մասերի հաշվեկշռային արժեքը ապաճանաչվում է: Ամենօրյա սպասարկման ծախսումները՝ ներառյալ մանր դետալների ծախսումները ճանաչվում են ընթացիկ ժամանակաշրջանի ծախս:

Հողամասը և շենքերը առանձին ակտիվներ են դիտարկվում և հաշվառվում են առանձին-առանձին, նույնիսկ երբ դրանք ձեռք են բերվում միասին:

Հիմնական միջոցների մնացորդային արժեքը որոշվում է որպես այն գումարը, որով հնարավոր կլիներ վաճառել ակտիվը տվյալ պահին, եթե լինեք այն տարիքի և վիճակի, որն ակնկալվում էր, որ կլինեք դրա օգտակար ծառայության վերջում:

Այն դեպքերում, երբ ակտիվը օգտակար ծառայության վերջում որպես թափոն չունի զգալի արժեք, և գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետը գերազանցում է մնացած տնտեսական ծառայության ժամկետի 80%-ը, ապա մնացորդային արժեքը գնահատվում է 0:

Մաշվածության մեթոդը արտացոլում է այն մոդելը, որով կազմակերպությունը ակնկալում է սպառել ակտիվի տնտեսական օգուտները: Եթե գնահատման պահին տնտեսական օգուտների անհավասարաչափ սպառումը բացահայտ չէ, ապա մաշվածության հաշվարկման համար օգտագործվում է ուղիղ գծային մեթոդը: Առանձին բաղադրիչների համար կարող է հաշվարկվել առանձին մաշվածություն:

Յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում կազմակերպության տնօրենի հրամանով ստեղծված հանձնաժողովների կողմից վերանայվում են հիմնական միջոցների մնացած օգտակար ծառայության ժամկետները, մնացորդային արժեքները և մաշվածության հաշվառման մեթոդները:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայությունները որոշելու համար կազմակերպությունն առաջնորդվում է ըստ դասերի հետևյալ ուղեցույցերով.

• Շենքեր շինություններ	20 տարի,
• Մեքենա-սարքավորումներ	5-8 տարի,
• Բեռնատար ավտոմեքենաներ	5տարի,

- Մարդատար ավտոմեքենաներ 8 տարի,
- Տնտեսական և գրասենյակային գույք 8 տարի,
- Համակարգչային տեխնիկա 1 տարի

3.4. Ներդրումային գույք

Ներդրումային գույք է համարվում այն գույքը (հող կամ շինություն), որը պահվում է վարձակալությունից և/կամ դրու արժեքի աճից եկամուտ վաստակելու նպատակով: Ներդրումային գույքը սկզբունքորեն չափվում և հաշվառվում է սկզբնական արժեքից հանած կուտակված մաշվածություն և արժեզրկումից կուտակված կորուստներ:

3.5. Ոչ նյութական ակտիվներ

Առանձին ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվներն ունեն որոշակի օգտակար ծառայության ժամկետ և հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորմամբ ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ձեռնարկատիրական գործունեության ձեռքբերման օրվա իրական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների գծով կատարված հետազոտության ծախսումները՝ նրանք, որոնք կատարվում են նոր գիտական կամ տեխնիկական գիտելիքներ և իմացություն ձեռքբերելու ակնկալիքով, ճանաչվում են որպես ընթացիկ ժամանակաշրջանի ծախս:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների գծով կատարված մշակման ծախսումները՝ նրանք, որոնք կատարվում են նոր կամ էականորեն բարելավված նյութերի, սարքավորումների, արտադրատեսակների, գործընթացների, համակարգերի կամ ծառայությունների ստեղծումը պլանավորելու և նախագծելու համար, ճանաչվում են որպես ոչ նյութական ակտիվ միայն այն դեպքում երբ.

- ծախսումները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել,
- առկա է ակտիվը ավարտուն վիճակի հասցնելու, օգտագործելու կամ վաճառելու տեխնիկական իրագործելիությունը, ղեկավարության մտադրությունն ու կարողությունը,
- ապահովված է մշակումն ավարտելու համար անհրաժեշտ ռեսուրսների առկայությունը,
- հնարավոր է ցուցադրել այն, թե ինչպես է ոչ նյութական ակտիվը ստեղծելու ապագա տնտեսական օգուտներ:

Մնացած մշակման ծախսումները ճանաչվում են որպես ժամանակաշրջանի ծախս:

Ամորտիզացիան հաշվառվում է գնահատված օգտակար ծառայության ընթացքում ուղիղ գծային մեթոդով, եթե տնտեսական օգուտների անհավասարաչափ սպառումը բացահայտ չէ: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետները որոշվում են ղեկավարության կողմից կատարված կանխատեսումների և ֆինանսական պլանավորման հիման վրա: Օգտակար ծառայությունն ու ամորտիզացիոն մեթոդը վերանայվում են յուրաքանչյուր տարվա վերջում:

Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները 3 – 10 տարի են:

3.6. Ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների գծով կատարվում է վերլուծություն արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Արժեզրկման հայտանիշի առկայության դեպքում գնահատվում է այդ ակտիվի փոխհատուցվող գումարը, որը որոշվում է որպես իրական արժեքից (հանած վաճառքի անհրաժեշտ ծախսերը) և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների ապագա հոսքերը հաշվարկվում են ներկա արժեքով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը զեղչման այն դրույքը, որն արտացոլում է դրամի ժամանակային արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը, որը սովորաբար կազմակերպության լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքն է:

Երբ առանձին ակտիվի փոխհատուցվող գումարը հնարավոր չէ որոշել, ապա փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Կորպորատիվ ակտիվները բաշխվում են առանձին դրամաստեղծ միավորներին խելամիտ և հետևողական բաշխման հիմունքով, որը սովորաբար հաշվեկշռային արժեքների համամասնությունն է:

Անորոշ ժամկետով ոչ նյութական ակտիվների, անավարտ ոչ նյութական ակտիվների և գույվիլի արժեզրկումը ստուգվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին:

Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է դրա փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները:

Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինեք առանց համապատասխան մաշվածության և ամորտիզացիայի, եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ:

3.7. Արտածույթ

Կազմակերպության գործունեության ֆունկցիոնալ արժույթ է համարվում ՀՀ դրամը, քանի որ գործունեությունը հիմնականում ծավալվում է ՀՀ տարածքում: ՀՀ դրամն է հանդիսանում նաև կազմակերպության ներկայացման արժույթը:

Արտարժույթով գործառնությունները սկզբնական ճանաչման պահին չափվում են ճանաչման պահի սփոթ փոխանակման փոխարժեքով: Հետագա հաշվետու ժամանակաշրջանների վերջի դրությամբ դրամային հոդվածների մնացորդները վերահաշվարկվում են հաշվետու ամսաթվի սփոթ փոխանակման փոխարժեքով: Առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են որպես շահույթ կամ վնաս ֆինանսական արդյունքներում:

Արտարժույթով գործարքների և՛ սկզբնական ճանաչման համար և՛ հետագա վերաչափման համար կիրառվող սփոթ փոխարժեք է համարվում ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված տվյալ օրվա հաշվարկային փոխարժեքը:

3.8. Փոխառության ծախսումներ

Փոխառության ծախսումները, որոնք անմիջականորեն վերագրելի են որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանը, կազմում են այդ ակտիվի արժեքի մաս: Այլ փոխառության ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս:

Այն ակտիվն է համարվում որակավորվող, որին անհրաժեշտ է զգալի ժամանակահատված (սովորաբար 6 ամսից ոչ պակաս) որպեսզի այն պատրաստ լինի ըստ նշանակության օգտագործման կամ վաճառքի համար:

Փոխառության ծախսումները կարող են չկապիտալացվել, երբ շարունակական հիմունքով արտադրվող պաշարների անկախ արտադրական պրոցեսի տևողությունից և կենսաբանական ակտիվի հետ են կապված:

Կապիտալացվող փոխառության ծախսումները նվազեցվում են բացառապես որակավորվող ակտիվ ձեռքբերելու նպատակով ստացված փոխառու միջոցների ժամանակավոր ներդրումներից ստացված եկամուտների չափով:

3.9. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների բաղկացուցիչներ են համարվում դրամական միջոցները դրամարկղում, դրամական միջոցները ճանապարհին, ցպահանջ հաշիվների մնացորդները, մինչև 3 ամիս մարման ժամկետով հեշտ իրացվելի և ցածր ռիսկային ֆինանսական ներդրումների մնացորդները, ինչպես նաև բանկային օվերդրաֆտները: Վերջիններիս մնացորդները արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության ընթացիկ պարտավորություններ բաժնում:

3.10 Վարձակալություն

ա) Ընկերությունը հանդիսանում է վարձակալ՝ Ընկերությունը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալական գծով պարտավորություն վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը սկզբնապես ճանաչվում է սկզբնական արժեքով: «Հետագայում ակտիվի մաշվածքը հաշվարկվում է գծային մեթոդով մինչև ժամկետի ավարտը, եթե ժամկետի ավարտին չի փոխանցվում սեփականության իրավունքները»: Բացի այդ օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը պարբերաբար նվազեցվում է արժեզրկումի կորուստների չափով: Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այն վարձավճարների ներկա արժեքով, որոնք չեն վճարվել մեկնարկի ամսաթվին գեղչված վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքով կամ լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքով: Վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է ամորտիզացված արժեքով կիրառելով արդյունքային տոկոսադրույքի մեթոդը: Ընկերությունը որոշել է չճանաչել օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ և վարձակալության գծով պարտավորությունները փոքրարժեք ակտիվների և կարճաժամկետ վարձակալությունների համար:

Ընկերությունը հանդիսանում է վարձատու՝

Ընկերությունը վարձակալությունից եկամուտ ճանաչում է գծային հիմունքով համապատասխան վարձակալության ժամկետում:

3.11. Հասույթ

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով: Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում հասույթը ներկայացվում է գեղջերի, հետ վերադարձի և քանակային զիջումների ազդեցության ճշգրտված գումարով:

Վաճառքից հասույթը ճանաչվում է այն պահին, երբ փոխանցվում են սեփականության հետ կապված նշանակալի ռիսկերն ու հատույցները, ակնկալվում է տնտեսական օգուտների ներհոսք, ծախսումները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել, չի պահպանվում վերահսկողություն սալրանքների նկատմամբ և հասույթի գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Ռիսկերն ու հատույցները համարվում են փոխանցված այն պահին, երբ ապրանքները ստացվում են հաճախորդի կողմից: Այնուամենայնիվ արտահանումների դեպքում ռիսկերն ու հատույցները փոխանցվում են այն պահին, երբ ապրանքները փոխանցվում են տրանսպորտային կազմակերպությանը, քանի որ սովորաբար այդ ապրանքները ենթակա չեն հետ վերադարձման: Առանձին գործարքներում կարող են սահմանվել հատուկ արտոնյալ պայմաններ, որոնց պատճառով ռիսկերի և հատույցների փոխանցման պահը հետաձգվի:

Այն դեպքերում, երբ հատուցման անվանական արժեքը գերազանցում է սովորաբար առաջարկվող վաճառքի գինը, ապա պայմանական տոկոսադրույք է համարվում այն դրույքը, որը զեղչում է սպասվող վճարումների գումարը՝ հասցնելով վաճառքի ընթացիկ գնին:

Այն դեպքերում, երբ հատուցման անվանական արժեքը չի գերազանցում սովորաբար առաջարկվող վաճառքի գինը, ապա պայմանական տոկոսադրույք է համարվում նմանատիպ պայմաններով ֆինանսական գործիքի գերակշռող եկամտաբերության դրույքը:

Մինչև 12 ամիս վճարման ժամկետով իրացումների դեպքում տոկոսների հաշվարկ չի կատարվում և հասույթը ճանաչվում է հատուցման անվանական արժեքով:

Ծառայությունների մատուցումից հասույթը ճանաչվում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ավարտվածության աստիճանի հիմունքով: Այն դեպքերում, երբ ավարտվածության աստիճանը հնարավոր չէ չափել, հասույթը ճանաչվում է միայն կատարված այն ծախսումների չափով, որոնք կփոխհատուցվեն:

Այն դեպքերում, երբ դա հնարավոր է ավարտվածության աստիճանը որոշվում է կատարված ծախսումների և գործարքի գնահատված ընդհանուր ծախսումների հարաբերակցությամբ: Մնացած դեպքերում ավարտվածության աստիճանը որոշվում է տվյալ ամսաթվի դրությամբ կատարված աշխատանքների ուսումնասիրությամբ:

3.12. Պետական շնորհներ

Պետական շնորհները ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ՝ ներկայացվելով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության պարտավորություններ բաժնում, այն պահին, երբ կա բավարար հավաստիացում, որ կազմակերպությունը ստանալու է շնորհը և բավարարելու է դրան կից պայմանները:

Այն շնորհները, որոնց հիմնական պայմանն է գնել, կառուցել կամ այլ կերպ ձեռքբերել երկարաժամկետ ակտիվ (ակտիվներին վերաբերող շնորհներ), սկզբնապես ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ, իսկ հետագայում ճանաչվում են շահույթ/վնասում ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում:

Այլ պետական շնորհները (եկամուտներին վերաբերող շնորհներ) սկզբնապես ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ, իսկ հետագայում ճանաչվում են շահույթ/վնասում սխտեմատիկ հիմունքով՝ համապատասխան այն ծախսումների ծախս ճանաչմանը, որոնց փոխհատուցման համար նախատեսված են:

Պետական շնորհները, որոնք տրամադրվում են ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որի նպատակն է տրամադրել անհետաձգելի ֆինանսական օգնություն, պետք է ճանաչվեն շահույթ/վնասում այն պահին, երբ դառնում են ստացման ենթակա:

3.13. Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և պայմանական ակտիվներ

Ճանաչում

Պահուստը ճանաչվում է, երբ՝

ա) ընկերությունն ունի ներկա պարտականություն (իրավական կամ կառուցողական)՝ որպես անցյալ զեպքերի արդյունք:

բ) հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտներ:

գ) պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Պայմանական պարտավորությունը և պայմանական ակտիվը չեն ճանաչվում:

Չափում

Որպես պահուստ ճանաչված գումարը իրենից ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ներկա պարտականությունը մարելու համար պահանջվող ծախսումների լավագույն գնահատականը:

Եթե ժամանակի մեջ դրամի արժեքի ազդեցությունը էական է, ապա պահուստի գումարը իրենից ներկայացնում է այն ծախսումների ներկա արժեքը, որոնք ըստ ակնկալության, կպահանջվեն այդ պարտականությունը մարելու համար:

Զեղչման դրույքը (կամ դրույքները) պետք է լինի այն դրույքը (կամ դրույքները)՝ առանց հաշվի առնելու հարկման ազդեցությունը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի և այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերի ընթացիկ շուկայական գնահատումները: Զեղչման դրույքը չպետք է արտացոլի այն ռիսկերը, որոնց գծով դրամական միջոցների ապագա հոսքերի գնահատումներն արդեն ճշգրտվել են: Պահուստը պետք է օգտագործվի միայն այն ծախսումների դիմաց, որոնց գծով այդ պահուստը սկզբնապես ճանաչվել էր:

3.14. Էական սխալներ

Էական սխալներ՝ ընթացիկ ժամանակաշրջանում բացահայտված սխալներ են, որոնք այնպիսի նշանակություն ունեն, որ նախորդ մեկ կամ ավելի ժամանակաշրջանների ֆինանսական հաշվետվությունները չեն կարող այլևս արժանահավատ համարվել, իրենց ներկայացման թվի դրությամբ:

Ընկերությունը ուղղում է նախորդող ժամանակաշրջանի էական սխալները հետընթաց վերահաշվարկելով նախորդող ժամանակաշրջանի համեմատելի գումարները, որոնցում տեղի է ունեցել սխալը:

3.15. Ֆինանսական գործիքներ

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչում և չափում

Ֆինանսական ակտիվը ճանաչում է, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

«Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես գրանցվում են իրական արժեքով: Այլ բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես գրանցվում են իրական արժեքով՝ հաշվի առած գործարքի հետ կապված ծախսումները:

Դասակարգում և հետագա չափում. Չափման կատեգորիաներ

Ընկերությունը դասակարգում է ֆինանսական ակտիվները՝ օգտագործելով հետևյալ չափման կատեգորիաները.

ա) ամորտիզացված արժեքով չափվող

բ) իրական արժեքով չափվող՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով,

գ) իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե բավարարվում են հետևյալ երկու պայմանները

ա) ֆինանսական ակտիվը պահում է բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պայմանագրային դրամական հոսքերի հավաքման համար ֆինանսական ակտիվների պահելը, և

բ) ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներն են:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե բավարարվում են հետևյալ երկու պայմանները

ա) ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակը իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքի հավաքման միջոցով, թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելով,

բ) ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներն են:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, բացառությամբ երբ այն չափվում է ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով:

Ամորտիզացված արժեքի չափման համար կիրառվում է արդյունքային տոկոսադրույքի մեթոդը:

Տոկասային եկամուտը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Պարտքային ֆինանսական ակտիվների դասակարգումն ու հետագա չափումն կախված է (i) ակտիվների պորտֆելի կառավարման համար ընկերության բիզնես մոդելից, և (ii) ակտիվի դրամական հոսքերի բնութագրերից:

Դասակարգման և հետագա չափում. Բիզնես մոդել

Բիզնես մոդելը այն եղանակն է, որն օգտագործելով Ընկերությունը կառավարում է ակտիվները՝ դրամական հոսքեր ստանալու համար, արդյոք ընկերության նպատակն է (i) ակտիվներից միայն պայմանագրային դրամական հոսքերի ստացումը («ակտիվների պահումը պայմանագրային դրամական հոսքերի ստացման համար») կամ (ii) պայմանագրային դրամական հոսքերի և ակտիվների վաճառքից առաջացող դրամական հոսքերի ստացումը («ակտիվների պահումը պայմանագրային դրամական հոսքերի և վաճառքի համար»), կամ, եթե կիրառելի չէ ոչ (i) կետը և ոչ էլ (ii) կետը, ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես «այլ» բիզնես մոդելների մաս և չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Դասակարգում և հետագա չափում, դրամական հոսքերի հասկանիշներ

Եթե բիզնես մոդելը նախատեսվում է ակտիվների պահում պայմանագրային դրամական հոսքերի ստացման կամ պայմանագրային դրամական հոսքերի ստացման և վաճառքի համար, Ընկերությունը գնահատում է, թե արդյոք դրամական հոսքերը ներկայացնում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումները:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական ակտիվները վերադասակարգվում են միայն այն դեպքում, երբ ամբողջությամբ փոփոխվում է այդ պորտֆելի կառավարման բիզնես մոդելը: Վերադասակարգումը իրականացվում է առաջընթաց բիզնես մոդելի փոփոխությունից հետո առաջին հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբից:

Արժեզրկում-ակնկալող պարտքային կորուստների գնահատված պահուստը

Ակնկալվող կորուստների պահուստի չափումն արտացոլում է՝

ա) անկողմնակալ և հավանականությամբ կշռված գումար, որը որոշվում է՝ գնահատելով հնարավոր արդյունքների տիրույթը,

բ) փողի ժամանակային արժեքը, և

գ) անցյալ դեպքերի, ընթացիկ պայմանների և ապագա տնտեսական պայմանների կանխատեսումների վերաբերյալ ողջամիտ և հիմնավորվող տեղեկությունը, որը հասանելի է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ առանց անհարկի ծախսումների կամ ջանքերի:

Շահույթի կամ վնասում, որպես արժեզրկումից օգուտ կամ կորուստ, ճանաչում է ակնկալվող պարտքային կորուստների (կամ դրանց հակադարձումների) այն գումարը, որն անհրաժեշտ է, որպեսզի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կորուստի պահուստը ճշտգրվի՝ մինչև այն գումարը, որը պահանջվում է ճանաչել:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքները ներկայացվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ հանած ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատված պահուստը:

Դուրս գրում

Ֆինանսական ակտիվները ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն դուրս են գրվում, երբ ընկերությունը սպառել է դրանց հավաքագրելու բոլոր գործնական հնարավորությունները և եզրահանգել է, որ այդպիսի ակտիվների փոխհատուցման հետ կապված ակնկալիքներն անհիմն են: Դուրս գրումն իրենից ներկայացնում է ապաճանաչում:

Ընկերությունը կարող է դուրս գրել ֆինանսական ակտիվները, չնայած այդ գումարների վերականգնման (ստացման) համար կիրառվում են հարկադրման միջոցներ, բայց ողջամիտ ակնկալիքներ չկան:

Ապաճանաչում

Ընկերությունը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ (ա) ակտիվը մարվել է կամ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցրել են իրենց ուժը կամ (բ) Ընկերությունը փոխանցել է ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի նկատմամբ իրավունքները կամ կնքել է ակտիվների փոխանցման պայմանագիր, միաժամանակ (i) փոխանցելով ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր էական ռիսկերն ու պարզևատրումները կամ (ii) չփոխանցելով և նաև չպահպանելով ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր էական ռիսկերն ու հատույցները, սակայն չպահպանելով նաև ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Վերահսկողությունը համարվում է պահպանված, եթե մյուս կողմը գործնականում չի կարող ակտիվն ամբողջությամբ վաճառել չփոխկապակցված երրորդ կողմի՝ առանց վաճառքի վրա լրացուցիչ սահմանափակումներ դնելու անհրաժեշտության:

Ապաճանաչումից առաջացող օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում Առևտրային դեբիտորական պարտքերը

Առևտրային դեբիտորական պարտքերը ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներն են:

Դեբիտորական պարտքերը չափվում են գործարքի գնով, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դեբիտորական պարտքը չի պարունակում ֆինանսավորման նշանակալից բաղադրիչ:

Այս դեպքում դեբիտորական պարտքը չափվում է գեղչված արժեքով:

Տրված փոխառությունները

Տրված փոխառությունները սկզբնական ճանաչումից հետո չափվում են ամորտիզացիոն արժեքով, կիրառելով արդյունքային տոկոսադրույքի մեթոդը:

Սկզբնական ճանաչման պահին անտոկոս և ցածր տոկոսադրությամբ տրված ժամկետային փոխառության գեղչումից (իրական արժեքով չափումից) առաջացած զուտ արդյունքը (վնասը) ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները

Դրամական միջոցները դրամարկղում միջոցներն են և ցայահանջ ավանդները: Դրամական միջոցների համարժեքները պահվում են կարճաժամկետ դրամական պարտավորությունները բավարարելու նպատակով, այլ ոչ թե ներդրման կամ այլ նպատակներով:

Բաժնային գործիքներ

Որպեսզի ներդրումները որակավորվեն որպես դրամական միջոցների համարժեքներ, դրանք պետք է լինեն ազատ վոխարկելի՝ նախապես հայտնի դրամական գումարներով, և դրանց արժեքի փոփոխման ռիսկը պետք է լինի ոչ նշանակալի: Հետևաբար ներդրումները սովորաբար դասվում են դրամական միջոցների համարժեքների շարքին միայն այն դեպքում, եթե դրանք ունեն մարման կարճ ժամկետ, օրինակ ձեռքբերման օրվանից երեք ամիս, կամ ավելի քիչ: Բանկային օվերդրաֆտները, որոնք ենթակա են ցայահանջ մարման, կազմում են ընկերության դրամական միջոցների կառավարման բաղկացուցիչ մասը, և որպես բաղադրիչ, դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություններում ներառում են դրամական միջոցներում և դրամական միջոցների համարժեքներում, իսկ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ պարտավորություններում:

Որպես պարտավորություն կամ սեփական կապիտալ դասակարգումը ընկերության կողմից թողարկված պարտքային և բաժնային գործիքները դասակարգվում են կամ որպես ֆինանսական պարտավորություններ, կամ էլ որպես սեփական կապիտալ՝ պայմանագրային համաձայնության բովանդակությանը և ֆինանսական պարտավորության ու բաժնային գործիքի սահմանումներին համապատասխան:

Ընկերության կողմից թողարկված բաժնային գործիքները ճանաչվում են ստացված մուտքերի հիման վրա՝ հանած թողարկմանը ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Դասակարգում և չափում

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, և իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Առևտրական կրեդիտորական պարտքերը, ստացված վակերը և փոխառությունները ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ են:

Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր

Սկզբնական ճանաչման պահին առևտրական կրեդիտորական պարտքը չափվում է սկզբնական արժեքով, բացառությամբ այն դեպքի, երբ կրեդիտորական պարտքը չի պարունակում ֆինանսավորման նշանակալի բաղադրիչ: Այս դեպքում կրեդիտորական պարտքը չափվում է գեղչված արժեքով:

Ստացված վարկեր և փոխառություններ

Ստացված վարկեր և փոխառությունը սկզբնապես չափվում է իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը:

Սկզբնական ճանաչման պահին անտոկոս և ցածր տոկոսադրույքով՝ ստացված ժամկետային փոխառության գեղչումից (իրական արժեքով չափումից) առաջացած զուտ արդյունքը (օգուտը) ճանաչվում է

- Որպես սեփական կապիտալի այլ տարր, եթե ֆինանսական պարտավորությունը բաժնետերերի ու նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունների գծով է, և

- Շահույթում կամ վնասում, եթե ֆինանսական պարտավորությունը այլ կողմերի գծով է:

Անտոկոս և ցածր տոկոսով ցպահանջ վարկերի և փոխառությունների իրական արժեք է համարվում՝ դրանց անվանական արժեքը, քանի որ դրանք ենթակա են մարման ցանկացած պահի հնարավորության առկայության դեպքում և ակնկալվում է մարել շատ կարճ ժամանակահատվածում: Այդ դեպքում փոխառությունների և վարկերի գեղչման ազդեցությունը աննշան է և գեղչում չի կատարվում:

Սկզբնական չափումից հետո ստացված վարկերը և փոխառություններն չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունքային տոկոսադրույթի մեթոդը:

Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվը և ֆինանսական պարտավորությունը հաշվանցվում են, և ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում են զուտ գումարով այն դեպքում, երբ Ընկերությունը՝

ա) տվյալ պահին ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, և բ) մտադիր է կամ հաշվարկը (մարումը) իրականացնել զուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

4.1 . Հիմնական միջոցներ

Տարվա մաշվածությունը այդ թվում	2100719	491250	229044	9194393	1283731	90525	6983	0	1575663	14972308
ևն 31 դեկտեմբերի 2022թ.	170,372	23,914	8,089	2,114,124	121,085	14,447	8,389	0	45,669	2506089
Լվազեցումներ	11,473		2,781	31,634		3,324	4	0		0
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	2,259,618	515,164	234,352	11,276,883	1,404,816	101,648	15,368	0	1,114,036	16,921,885
Տարվա մաշվածությունը այդ թվում	220,195	30,202	7,834	1,136,009	113,189	10,812	8,650		3,133	1,530,024
Լվազեցումներ	83,978	17,340		36,729		4,312	475		3,133	145,967

Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	0	2,395,835	528,026	242,186	12,376,163	1,518,005	108,148	23,543	0	1,114,036	18,305,942
Հուլիս հաշվեկշռային արժեք											0
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	214,157	1,770,827	198,239	106,193	2,431,060	283,724	40,912	39,159	2,702,990	433,345	8,220,606
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	214,157	1,636,871	185,377	98,359	2,149,835	608,941	40,676	29,464	2,578,727	408,970	7,951,377

Լրիվ մաշված հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքը կազմում է 31.12.2024թ-ի դրությամբ գրավարդված հիմնական միջոցներ չկան:

Հիմնական միջոցների մաշվածության գծով ծախսերը բաշխվել են

	2023թ	2024թ
Վաճառքի ինքնարժեք	2069078	1284902
Իրացման ծախսեր	9313	4609
Վարչական ծախսեր	61964	50764
Գործարձակման այլ ծախսեր	33468	43767
Պաշարների ինքնարժեքում ներառված		
Օգտագործման համար ոչ մատչելի հիմնական միջոցներ		
Ընդամենը	2173823	1384042

Հիմնական միջոցների ավելացումները կապված են

1	Նոր հիմնական միջոցների ձեռք բերման հետ այդ թվում՝ Բեռնատար ինքնաթափի 10հատ	223740
	Էքսկավատոր	59167
	Անվակիր սիմի բեռնիչ	11700
	Մուտքի ելքի սարքավորումներ	24000

1120669

4.2 Ոչ նյութական ակտիվներ

000 դրամ

	Ֆիրմային անուններ	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիա	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք					
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	0	0	0	8997	8997
Ավելացումներ այդ թվում				288	288
Վերագնահատումից					0
Նվազեցումներ					0
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	0	0	0	9285	9285
Ավելացումներ այդ թվում				1217	1217
Վերագնահատումից					0
Նվազեցումներ					0
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	0	0	0	10502	10502
Կուտակված մաշվածություն					
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	0			4393	4393
Տարվա մաշվածությունը այդ թվում				1560	1560
Վերագնահատումից					0
Նվազեցումներ					0
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	0	0	0	5953	5953
Տարվա մաշվածությունը այդ թվում				1284	1284
Վերագնահատումից					0
Նվազեցումներ					0
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	0	0	0	7237	7237
Զուտ հաշվեկշռային արժեք					
Առ 31 դեկտեմբեր 2023թ.	0	0	0	3332	3332
Առ 31 դեկտեմբեր 2024թ.	0	0	0	3265	3265

2024 թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գրավադրված ոչ նյութական ակտիվների չկան:

4.3 Պաշարներ

	31.12.2023թ.	31.12.2024թ.
Հումք և նյութեր	3,909,234	3347724
Կենսաբանական ակտիվներ	10,190	8102
Անավարտ արտադրանք	526,444	1172792
Պատրաստի արտադրանք	560,465	735608
Ընդամենը	5,006,333	5,264,226

2024 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չունի գր

	2023	2024
Տարվա ընթացքում ծախս ճանաչված պաշարների արժեքը կազմում է	6,377,235	6,557,063

4.4 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

000 դրամ

	31.12.23թ.	31.12.24թ.
<i>Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր, այդ թվում</i>	4,355,077	3,370,913
1. Տրված կանխավճարներ	389,664	305,125
2. Առևտրային դեբիտորական պարտքեր վաճառքների գծով	3,310,331	2,299,107
3. Առևտրային դեբիտորական պարտքեր մատուցված ծառայությունների գծով		8,794
4. Առևտրային դեբիտորական պարտքեր ասոցացված կազմակերպությունների գծով		
5. Կարճաժամկետ դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով, այդ թվում	59,063	59,846
• ԱԱՀ	1,052	1,755
• Եկամտահարկ		
• Գույքահարկ		
• Հողի հարկ	58,011	58,011
• Այլ պարտադիր վճար		80
6. Այլ դեբիտորական պարտքեր	596,019	698,041
<i>Դեբիտորական պարտքերի հնարավոր կորուստների պահուստ</i>	219,102	208,082
<i>Զուտ առևտրային դեբիտորական պարտքեր</i>	4,135,975	3,162,831

Առևտրային դեբիտորական պարտքերը կարճաժամկետ են
չեն պարունակում ֆինանսավորման նշանակալի բաղադրիչ և չափվում են
գործարքի գնով:

4.5 Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքներ

000 դրամ

	31.12.23թ.	31.12.24թ.
Դրամարկղ	279	217
Բանկային հաշիվներ	765,645	65,447
Ընդամենը	765,924	65,664

Դրամական միջոցները պահվում են ՀՀ վստահելի առևտրային բանկերում:

4.6 Այլ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվները իրենցից ներկայացնում են կարճաժամկետ փոխառություններ:

4.7 Սեփական կապիտալ

4.7.1 Կանոնադրական (բաժնետիրական) կապիտալի զուտ գումարը

4.7.1. 1 Հայտարարված և վճարված կանոնադրական կապիտալ

Ընկերության կողմից հիմնադրման ժամանակ հայտարարվել են 317003 հատ սովորական բաժնետոմս յուրաքանչյուրը 10000. 0 դրամ, որոնք ամբողջությամբ վճարված են:

4.7.3 Էմիսիոն եկամուտ

4.7.3.1 Էմիսիոն եկամուտ չկա:

4.7.4 ՎԵՐԱԳՆԱՀԱՏՈՒՄԻՑ ԵՎ ՎԵՐԱՀԱՓՈՒՄԻՑ ՏԱՐԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Վերագնահատումից մնացորդը կազմում է 31.12.2024թ-ի դրությամբ 2254421.0 հազ. դրամ, որը արդյունք է հիմնական միջոցների վերագնահատման:

4.7.5 Պահուստային կապիտալ

Պահուստային կապիտալը կազմում է 475505.0 հազար դրամ:

4.8. Երկարաժամկետ վարկեր և փոխառություններ

4.8.1. Երկարաժամկետ վարկեր

000դրամ

	31.12.23թ.		31.12.24թ.	
	Հաշվեկշռային ն արժեք	Հարկային բազա	Հաշվեկշռային արժեք	Հարկային բազա
Մնացորդը տարեսկզբին	0	0	0	0
Ստացվել է տարվա ընթացքում	0	0	361,000	361,000
Մարվել է տարվա ընթացքում	0	0	143,370	143,370
Մնացորդը տարեվերջին	0	0	217,630	217,630

4.9. Կարճաժամկետ վարկեր և փոխառություններ

4.9.1. Կարճաժամկետ վարկեր

000դրամ

	31.12.23թ.		31.12.24թ.	
	Հաշվեկշռային ն արժեք	Հարկային բազա	Հաշվեկշռային արժեք	Հարկային բազա
Մնացորդը տարեսկզբին	0	0	0	0
Ստացվել է տարվա ընթացքում	0	0	1,246,535	1,246,535
Մարվել է տարվա ընթացքում	0	0	1,151,272	1,151,272
Մնացորդը տարեվերջին	0	0	95,263	95,263

4.10 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

000 դրամ

	31.12.23թ.	31.12.24թ.
<i>Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր, այդ թվում</i>	5334266	8585445
1. Ստացված կանխավճարներ	153864	44460
2. Կրեդիտորական պարտքեր գնումների գծով	1050514	876975
3. Կրեդիտորական պարտքեր ստացված ծառայությունների գծով	1972887	1399004
4. Կրեդիտորական պարտքեր պարտքեր այլ կապակցված կազմակերպությունների գծով		
5. Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով, այդ թվում	507352	330725
• ԱԱՀ	314888	149001
• Շահութահարկ		
• Եկամտահարկ	73339	67982
• Ակցիզային հարկ		
• Գույքահարկ		
• Հողի հարկ		
• Այլ պարտադիր վճար	119125	113742
6. Կրեդիտորական պարտքեր աշխատավարձի գծով	238422	241400
7. Կրեդիտորական պարտքեր պարտադիր սոց.ապ.գծով	9610	9536
8. Այլ կրեդիտորական պարտքեր	1401617	5683345

Առևտրային կրեդիտորական պարտքերը կարճաժամկետ են
չեն պարունակում ֆինանսավորման նշանակալի բաղադրիչ և չափվում են
գործառքի գնով:

Ընկերությունը ունի ֆինանսական ռիսկի կառավարման քաղաքականություններ,
որոնք ապահովում են բոլոր պարտավորությունների ժամանակին կատարումը:

4.11. Պահուստ

000 դրամ

	31.12.23թ.	31.12.24թ.
<i>Պահուստ արձակուրդային վճարման գծով</i>	446122	518000
Ընդամենը	446122	518000

4.12. Հասույթ

000դրամ

	31.12.23թ.	31.12.24թ.
Արտադրանքի իրացում	35,719,285	32,073,160
Ապրանքի իրացում		
Ծառայությունների մատուցում		
Ընդամենը	35,719,285	32,073,160

4.13. Վաճառքի ինքնարժեք

'000դրամ

	31.12.23թ.	31.12.24թ.
Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին	712,659	266,653
Մաշվածության ծախս	2,069,078	1,779,389
Նյութական ծախսեր	6,790,052	17,367,698
Այլ ծախսեր	13,267,342	1,550,752
Ընդամենը	22,839,131	20,964,491

4.14. Այլ եկամուտներ

'000դրամ

	31.12.23թ.	31.12.24թ.
Հիմնական միջոցների օտարումներից օգուտ	5,432	
Անհատույց տրված ակտիվներից եկամուտ		
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ		
Նյութական վնասի փոխհատուցումից եկամուտ	4,656	13,485
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ		
Պարտավորության ներումից եկամուտ	10,384	
Հաշվետու տարվա հարկային տույժերի և տուգանքների ներումից եկամուտ		
Ֆինանսական ներդրումից եկամուտներ		925
Դեբիտորական պարտքերի պահուստի հակադարձումից	106,084	11,020
Այլ պաշարների օտարումից եկամուտ	6,458	
Գույքագրումից ավելցուկից եկամուտ		92,402
Գործառնական վարձակալությունից եկամուտ	3,326	707
Տոկոսային եկամուտ	632,262	
Կրեդիտորական պարտքերի դուրսգրում	118,879	5,822
Այլ եկամուտներ	147,533	208,828
Ընդամենը	1,035,014	333,189

4.15. Վարչական և այլ ծախսեր

000դրամ

	31.12.23թ.	31.12.24թ.
1. Վարչական ծախսեր, այդ թվում	1633811	1572291
Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին	871,260	826,366
Մոցիական ապահովագրության վճարներ		
Հիմնական միջոցների մաշվածության, նորոգման և սպասարկման գծով ծախսեր	63,524	52,047
Գործուղման, ներկայացուցչական և վերապատրաստման ծախսեր	3,170	
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր	3,406	3,343
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	13,559	13,522
Առդիտորական և խորհրդատվակա ծախսեր	16,031	10,928
Բանկային, ապահովագրության, պահպանության և տրանսպորտային ծախսեր	28,914	21,847
Զփոխհատուցվող ծախսեր հարկերից և տուրքերից	6,734	6,502
Վարչական այլ ծախսեր	627,213	637,736
2. Իրացման ծախսեր	217885	209844
Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին	108,289	92,151
Պահեստում գտնվող արտադրանքի, ապրանքների փաթեթավորման, տեսակավորման և պահպանման ծախսեր	9,312	
Բանկային ծառայությունների ծախսեր, ապահովագրության ծախսեր	33,150	
Տրանսպորտային և բեռնափոխադրման ծախսեր		127
Հիմնական միջոցների մաշվածության, նորոգման և սպասարկման գծով ծախսեր		30,915
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր		
Զփոխհատուցվող հարկերից ծախսեր		
Մարկետինգի և գովազդի ծախսեր	8,939	23,299
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր		
Այլ իրացման ծախսեր	58,195	63,352
3. Գործառնական այլ ծախսեր	696,180	579,546
Կասկածելի դեբիտորական պարտքերի պահուստի ստեղծման ծախսեր		80
Հիմնական միջոցների մաշվածության, նորոգման և սպասարկման գծով ծախսեր		
Այլ պաշարների վաճառքից ծախսեր	6,841	
Անհուսալի դեբիտորական պարտքի դուրս գրում	7,699	
Պաշարների արժեքի փոփոխություններից ծախսեր	219,102	208,082
Վարձակալության ծախսեր	799	1,529
Ֆինանսական գործիքների վերաչաճումից վնաս		
Ծախսեր տույժերից, տուգանքներից, դատական ծախսեր	6,755	33,164
Արժեքների պակասորդներ և փչացումից կորուստներ, խոտանված ապրանքի հետ կապված ծախսեր	285,837	264,835
Գործառնական այլ ծախսեր	169,147	71,856
4. Այլ ոչ գործառնական ծախսեր	64,921	76,994
Անհատույց տրված ակտիվների գծով ծախսեր	1,972	44,779
Հիմնական միջոցների օտարումից վնաս		
Փոխարժեքային տարբերությունից վնաս		32,215
Այլ ծախսեր	62,949	
Ընդամենը		
Ընդամենը	1744072	2,438,675

4.16. Ֆինանսական ծախսեր

000դրամ

	31.12.23թ.	31.12.24թ.
Ստացված վարկերի հետ կապված հաշվեգրված տոկոսներ	364,838	5,960
Ստացված փոխառությունների հետ կապված հաշվեգրված տոկոսներ		
Ընդամենը	364,838	5,960

4.17. Շահութահարկ

4.17.1 Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)

	2023թ Ջազ.դրամ	2024թ Ջազ.դրամ
Ընթացիկ հարկի գծով	2267349	1771704
Հետաձգված հարկի գծով (ծնթ 4.18.3)	-87,390	-155,285
Ընդամենը	2,179,959	1,616,419

4.17.2 Հետաձգված հարկային ակտիվ/պատասվորություն)

	2023թ Ջազ.դրամ	2024թ Ջազ.դրամ
Տարեսկզբի մնացորդ	-606,854	-519,464
Տարվա ծախս	87,390	155,285
Այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված տարբերքի մնացորդ	-519,464	-364,179

4.17.3 Հետաձգված հարկային ակտիվ/պատասվորություն)

շարժ

	2023	Սկզբնական մնացորդ	Ճանաչված շահույթում/վնասում	Այլ համապարփակ փոխանցումներ	Վերջնական մնացորդ
Հիմնական միջոցների գծով		-902,802	263,598		-639,204
Փոխառությունների գծով		188,427	-188,427		0
Արձակուրդային պահուստի գծով		88,426	-8,124		80,302
Ղեկիտորական պարտքերի գծով պահուստ		19,095	20,343		39,438
Ընդամենը		-606,854	87,390		-519,464

2024	Սկզբնական մնացորդ	Ճանաչված շահույթում/վնասում	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	Վերջնական մնացորդ
Հիմնական միջոցների գծով	-639,204	144,331		-494,873
Փոխառությունների գծով	0	0		0
Արձակուրդային պահուստի գծով	80,302	12,938		93,240
Դեբիտորական պարտքերի գծով պահուստ	39,438	-1,984		37,454
Ընդամենը	-519,464	155,285		-364,179

4.17.4 Արդյունավետ հարկային դրույքի համադրում

Հաշվետու տարվա համար Հայաստանի Հանրապետության „Շահութահարկի մասին“, օրենք համաձայն շահութահարկի դրույքաչափը սահմանված է 18% (2020-18%): Տարվա փաստացի հարկային ծախսերի և Հայաստանում շահութահարկի սահմանված դրույքի (18%) միջև տարբերության մակրամամսները ներկայացված են ստորև

	2023թ Հազ.դրամ	%	2024թ Հազ.դրամ	%
Շահույթ (վնաս) միջև հարկումը ըստ ՖՀՄՍ-ների	11,302,371		8,997,137	
Շահութահարկի գծով ծախս	2,034,427	18%	1,619,485	18%
Այլ չվավերացվող ծախսերի (չհարկվող եկամուտների հարկային) իջեցումներ	145532.22	1%	-3066	0.0%
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում) և հարկի արդյունավետ դրույքը	2,179,959	19%	1,616,419	18.0%

5. Ֆինանսական գործիքներ

5.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.15-ում:

5.2 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված մնացորդները վերաբերում են ակտիվների և պարտավորությունների հետևյալ կատեգորիաներին.

Ֆինանսական ակտիվներ

000դրամ

	31.12.23թ.	31.12.24թ.
Փոխառություններ		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	3,906,350	2,797,860
Մնացորդը դրամարկղում և բանկում	765923.8428	65664
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	5938291	8086310
Ընդամենը	10610564.84	10949834

Ֆինանսական պարտավորություններ

000դրամ

	31.12.23թ.	31.12.24թ.
Վարկեր և փոխառություններ	0	217,630
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	4673050	8210260
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		
Ընդամենը	4,673,050	8,427,890

Տես՝ ծանոթագրություն 3.15-ը՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական գործիքի կատեգորիայի գծով հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նկարագրության համար:

6. Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Ընկերությունն իր բնականոն գործունեության ընթացքում ենթարկվում է պարտքային և իրացվելիության ռիսկերի:

7. Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

7.1 Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Շնկերությունը ֆինանսական կորուստներ կարող է կրել: Շնկերությունը առևտրային դեբիտորական պարտքերի դիմաց երաշխիքներ չի պահանջում:

7.2 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը վերաբերում է Շնկերության կողմից իր պարտավորությունները ժամանակին մարելուն և անմիջականորեն կապված է Շնկերության դրամական միջոցների հավաքագրման հետ, ինչը նկարագրված է վերը նշված պարտքային ռիսկերում:

8. Իրական արժեքի չափում

Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական ակտիվներն և պարտավորությունները՝ դրամական միջոցների, առևտրային դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերի, վարկերը և փոխառությունների հաշվեկշռային արժեքը հավասարվում է իրական արժեքին դրանց կարճաժամկետ լիներյու պատճառով:

9. Պայմանականություններ

9.1 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները շարունակական Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների Շնկերության վրա այս գործոնների հնարավոր հետևանքները կարող են ներառել բնակչությունից

Հետևաբար, Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ներառում ճշգրտումների ազդեցությունը, եթե այդպիսիք կան, որոնք կարող էին անհրաժեշտ համարվել, եթե ներկա համաշխարհային ճգնաժամի ազդեցությունը Հայաստանում սկստելի և արժանահավատորեն գնահատելի լիներ:

10. Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Ընկերությունը՝ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման արդյունքում հասցված վնասի ապահովագրություն չունի: Զանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական դրության վրա:

11. Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ մեկնաբանություններ է պահանջում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա է են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են առաջադրել տուգանքներ և տույժեր:

Վերոնշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ՝ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

12 Համադրելի ֆինանսական հաշվետվությունների վերաներկայացում

Նախորդ տարիներին առնչվող սխալների բացահայտման պատճառով, ընկերությունը որոշել է վերաներկայացնել նախորդ տարվա ֆինանսական հաշվետվությունները համաձայն ՀՀ ՍՍ 8 «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն, փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում և սխալներ»: Սխալները կապված են հարկային պարտավորությունների ճշգրտման հետ, շահութահարկի գծով 115069948 դրամ ԱԱՀ-ի գծով 127855498 դրամ:

13. Իրավական պարտավորություններ

Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ-ի դրությամբ, ինչպես նաև մինչև այս ֆինանսական հաշվետվության հաստատման ժամանակաշրջանը ընկերությունը ներգրված չէ այնպիսի դատական վարույթներում, որոնք կարող են էական ազդեցություն ունենալ ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

14. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած դեպքերը

Ի լրումն Ռուսաստանում և տարածաշրջանում քաղաքական և տնտեսական զարգացումների, դեկավարությունը հետևում է տնտեսական և քաղաքական իրավիճակների ընթացիկ փոփոխություններին, ձեռնարկում է միջոցներ, որոնք անհրաժեշտ են Հնկերության գործունեության կայունությունը և զարգացումը ապահովելու համար: Թեև այս զարգացումների արդյունքը դժվար է կանխատեսել դեկավարությունը համոզված է, որ Հնկերության գործառնությունները նշանակալի բացասական ազդեցություն չեն ունենա:

15. Կապակցված կողմեր և գործարքներ նրանց միջև

15.1 Վերահսկողության փոխահարարություն

Ընկերության կապակցված կողմերը ներառում են.

Ընկերության բաժնետերեր են հանդիսանում ՀՀ քաղաքացի Գագիկ Ծառուկյանը 75.000237 % եւ Մուկտի գրուպ կոնցեռն ՍՊԸ-ն 24.999763 %

Ընկերության գլխավոր բաժնետերի հետ մնացորդները հետևյալն են.

	31.12.2023թ	2024թ ստացված	2024թ մարված	31.12.2024թ
Փոխառություն	1,646,900	6,582,846	1,750,550	6,479,196
Հաիաբաժին	-	7,403,126	1,844,850	5,558,276

15.2 Դեկլարության հատուցումները

Ընկերության առանցքային կառավարչական անձնակազմը ստացել է հետևյալ հատուցումները, որոնք ներառված են անձնակազմի գծով ծախսումներում

1000դրամ

Պաշտոն	31/12/23		31/12/24	
	Աշխ.	Կենս. ֆոնդ.	Աշխ.	Կենս. ֆոնդ.
	22349	924	23057	920

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են՝ 27.03.2025թ.

Գլխ. տնօրենի ժ/պ՝ Ա. Պողոսյան

Գլխավոր հաշվապահ՝ Վ. Վարդանյան

